

sosialurin

telf. 147 20. 118 20
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurin

Útgevari:
Fyritaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Blaðmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Sosialar veitingar til tey sum hava tær fyri neyðini

TAÐ ER EINKI nýtt í tí at Dimmalætting altíð hevur havt stórra áhuga fyri donskum enn føroyskum politikki. Trúgvu eru tað altíð teir meiri negativu partarnir, sum er áhugaumráði Dimmalættingar og ikki minst, um hon kann geva danska javnaðarflokkinum ein framaná.

EINS OG VIÐGERÐ Dimmalættingar av føroyskum politikki ongantíð hevur verið serliga saklig og objektiv, ber viðgerð hennara av donskum politiskum viðurskiftum heldur ikki á tað borðið. Ein »funnin fressur« hevur altíð verið at finnast at vælútbygdu sosialu viðurskiftunum, sum eru í Danmark.

VIT KENNA ORÐALAGIÐ: Javnaðarmenn í Danmark hava gjørt tað, at tað ikki loysir seg at arbeiða. Við sosialu lóggávuini hava danskir javnaðarmenn koyrt landið á húsagang o.s.fr. og nú seinast hava donsku skandalublaðini, systkinabørnini hjá Dimmalætting, fortalt henni, at danski sosialmálaráðharrin, Ritt Bjerregaard, er farin at gera skerjingar í sosialu veitingarnar.

UM VIT NAKRANTÍÐ høvdu sæð ein einasta positivan tanka við skrivning Dimmalættingar, kundu vit sagt, at hetta var inkonskvent skrivning. Fyrst at danir eru við at fara á húsagang, orsakað av ov stórum sosialum veitingum, og nú, at teir eru farnir at gera ávísar skerjingar. Í báðum førum skemdar gerðir sambært Dimmalætting.

MEN HETTA ER ikki uppskotið hjá danska sosialmálaráðharrinum. Tað uppskot hennara snýr seg um, er ikki at taka nakað frá teimum, sum hava stuðul fyri neyðini, men hava fingið hann, orsakað av at eins skattainntøka hevur ligið til grund fyri stuðulin. At nýta skattainntøkuna sum málstokk fyri tærvin á sosialum veitingum verður hildið at vera skeið. Hetta kenna vit eisini frá okkum sjálvum. Tað ber væl til (hjá summum) at hava líta skattainntøku uttan at neyðin júst stendur í durunum.

Í STAÐIN FYRI at nýta skattskyldugu inntøkuna sum grundarlag verður skotið upp at nýta tað danir kalla »sosialindkomst«, sum skal lýsa veruliga tærvin á sosialum veitingum. Sosialu veitingarnar koma tá teimum í hendi, sum hava tær fyri neyðini, og staturin sparir tær sosialu útgjaldingarnar til tey sum IKKI hava tær fyri neyðini. Hvat skeið skuldi verið í tí?

Jonhard Jensen, formaður Fylkingar

Eru á varðhaldi og siggja sniðroyndirnar

Fyrst vil undirritaði takka Sosialinum fyri, at hann var so beinasamur at seta »fyrstu mai« røðu mína í blaðið, so Sverri Midjord, lögtingsmaður og borgarstjóri, kundi lesa hana — at vera við til »fyrsta mai« haldið kundi hann ikki, líka litið sum hann hevur tið at virða okkum eitt svar upp á fyrispurningar ella annað, ið arbeiðarafelagið hevur heitt á hann um.

Ja, Sverri, gávan var syndarlígg.

Um tú vilt undirmeta

meg sum roknimeistara, so ger tað minni, men fleiri enn eg eru komin til nakað tað sama úrslit, sæst í blaðunum.

Pristalið upp við 3,6 stigum.

Saman við teimum 2,8 stigunum frá tí gomlu skipanini sum lønmótakarar ikki hava fingið endurgjald fyri, fáa tey timaløntu 1,16 krónur meira um timan.

Um ikki tey nýggju tollgjöldini vóru tikin út úr rokningini, hevði pristalið í hvussu so er vaks-

ið við 4,6 stigum. Tá hevði tað gamla pristalið vaksið við 6,2 stigum og hetta við teimum 2,8 stigunum frá síðst, hevði givið eitt endurgjald upp á 1,80 kr. um timan.

Annars eru tøl nakað, vitugir menn duga væl at flyta, skifta og blanda sum teir finna fyri gott, sjálvst innan rammur, pristalsskipanin gevur.

So gávan var 64 oyru minni um timan.

At »Fylking« hevði 65 ára stovningardag 25. april sipi eg sjálvandi til

— er tað lógið?

Átti orðið »Fylking« ikki at hava brennt seg fast í hvørja javnaðarsál?

Men haldið tit bara á fram — tað eru aðrir enn tit, sum standa á varðhaldi, og siggja sniðroyndirnar, hvørs endamálið er at burturmáa ávirkan arbeiðaranna á áhugamálið síni og ikki minst til ástáðarlíga virkan.

Jonhard Jensen

Óli Breckmann um arbeiðsviðurskipti:

Ikki nerti hann við kjarnuna

Hóast áheitan Óla Breckmanns til blaðstjóra mín, um ikki at lata meg brúka meira teigaplass til skrivning um arbeiðsviðurskipti og -umstøður á teimum føroysku prentsmiðjunum (og blaðunum?), ditti eg mær kortini til at brúka nakrar teigar til villileiðandi aftursvar Ólasar í Dagblaðnum seinasta mikudag.

Eg bar ikki, sum Óli pástendur, í bótufaka fyri arbeiðsgevarunum á danska dagblaðnum Aktuelt.

Tvørturimóti fegnaðist eg um, at Dagblaðið var farið at skriva um viðurskipti á arbeiðsplassum, tí hetta er eitt evni, sum Dagblaðið avgjort ikki hevur gjørt nakað við.

Men samstundis spurdi eg, hvi Dagblaðið ikki fyrst var farið í holt við tey føroysku arbeiðsplassini.

Í sama viðfangi setti eg spurningin, hvi Dagblaðið ikki byrjaði við sjálvum Dagblaðnum, tí eg metti hetta arbeiðsplassið vera eitt upplagt evni!

Sum grundgeving fyri »áheitanini« nevndi eg tann stóra gjøgnumstreymum av starvsfólki á og ella av Dagblaðnum seinastu árin, og setti spurnartekin við, um gjøgnumstreymurin og arbeiðsviðurskiptini og -umstøðurnar høvdu samband við hvørt annað?

Men hesa kjarnuna í brævi

minum nertir Óli, sum vituligt er, slettis ikki við. Í staðin vartar hann upp við einum vavgreyti, kryddraður við likum og ólikum, persónligum og politiskum, sum einki hevur við málið at gera.

Tað einasta, aftursvarið hjá Óla sannferdi meg um, er, at »ilgiting« mín er á rættari leið. Nakað man hava haldað við arbeiðsumstøðunum — talan kann eisini vera um psykiskar arbeiðsumstøður!

Óli roynir at verja støðu sína við at visa til trongu fíggjarviðurskiptini á blaðunum.

Men hetta skuldi verið fullkomiliga óneyðugt.

Ein og hvør, sum fæst við blað, veit, at inntøkurnar eru smáar í mun til útreiðslurnar, men kortini er tað ein grundleggjandi rættur, at starvsfólk skulu virka undir sømligum viðurskiftum — eisini psykiskum — líkamikið um blaðið eitur Sosialurin, Aktuelt ella Dagblaðið.

Víst er tað eitt samband millum fíggjarliga orku og arbeiðsviðurskipti, men arbeiðsumstøður er eitt rættiliga breitt hugtak. Hvussu viðurskiptini í dag eru á Dagblaðnum, veit eg ikki — tað er ikki fyri at kanna tey, og onki stóki inn á gólvið. Óli — men í lagi hava tey ikki verið, og aðrenn Dagblaðið fór at skriva um slík viðurskipti — enntá reingjandi —

átti fyrst at verið sópað fyri egnum duri!

At koma við teimum niðurlátandi orðunum, at var eg ikki sosialistur, skilti eg kanska, at eg ikki bara arbeiddi fyri meg, men eisini fyri virkið, skuldi verið fullkomiliga óneyðugt.

Sjálvur starvist eg á einum arbeiðsplassi, sum lúkar tær treytir, sum frí markaðurin setir. Og eg haldi, at vit á hesum arbeiðsplassi við samstarvi hava klárað okkum væl — hóast vit eru sosialistar!!!

Viðvíkjandi hallinum á Dagblaðnum og Sosialinum sigur tú, at tú av góðum grundum ikki kennir hallið á Sosialinum.

Sambært lýsing í blaðnum, so heldur P.f. Sosialurin aðalfund í næstu viku, so eftir hann kanst tú kanska finna fram til møgulegt hall ella avlop!

Av góðum grundum kenni eg heldur ikki hallið hjá Dagblaðnum. Tí sambært upplýsingum á partafelagsregistranum fylriggur eingin roknskapur fyri tey seinastu árin. Hann skal annars sendast registaranum, men líkt er til at Dagblaðið heldur hánt um slíkar fyrisetingar!

Tað er ymiskt annað í aftursvari Ólasar, eg kundi hugsað mær at gjørt við merkingar til, men lat tað fara.

Tó er tað eitt brot í svarinum, sum ikki bert hevur undrað meg, men eisini onnur. Nevniliga tá Óli skrivur:

»... at einki starvsfólk hevur lagt meira niður í arbeiðsplassið, enn tað hevur tikið burtur úr tí í løn«.

Tá eg las hetta brotið rann mær í huga tey longu mána- og mikukvöldini blaðmenn á Dagblaðnum royndu at fylla teigarnar...

Eg skilji hetta ikki órvisi, enn at Óli heldur, at øll tey, sum hava arbeitt á Dagblaðnum annaðhvørt hava verið dovin ella gjørt ov litið, tí virkið hevur einki fingið!

Tá farið verður undir eina framleiðslu, rokni eg við, at leiðslan ger sær greitt, hvussu nógv starvsfólk hon skal brúka í so og so nógvur timar fyri at gera eina ávísar framleiðslu.

Og tað sama má vera galdandi fyri eina blaðutgávu.

Mær vitandi starvaðust í langa tíð einans tveir blaðmenn á Dagblaðnum fyri at gera eina framleiðslu, sum í minsta lagi kravdi ein mann meira, tí so høvdu hesir menn ikki verið noyðdir at arbeiða mána- og mikudag frá morgni til myrkurs umframt allar hinar dagarnar — uttan eitt reytt oyra í yvirtíð.

Teir spardu ein mann — og, løgdu teir sotatt ikki

Framhald á síðu 12